

Asia: Lausuntopyyntö Karstulan Tukkimäen tuulivoimaosayleiskaavan ehdotusaineistosta

Karstulan kunta
kirjaamo@karstula.fi

Lausunto

1 Johdanto

Pohjan Voima Oy ja Metsähallitus suunnittelevat 9 (aiemmin 12) voimalan tuulivoimahanketta Karstulaan. YVA-menettelyn jälkeen kaavaehdotuksen laadinnan pohjaksi on valikoitunut vaihtoehto VE2, jossa voimalapaikkoja on tarkistettu. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 m (aiemmin 330 m) ja hankealueen koko on noin 1650 ha. Varsinaisen tuulivoima-alueen lisäksi hankealueeseen kuuluu sähkönsiirto. Luonnonvarakeskus (Luke) on lausunut aiemmin hankkeen YVA-vaiheista.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankkeessa on huomioitu Luken aiemmin lausumaa liittyen karhuun ja tähän kaavaehdotusvaiheeseen on tehty karhuselvitys. Selvityksen mukaan alueelle ei todennäköisesti sijoitu karhunpesää, mutta kaava-alue sijoittuu elinvoimaisen karhukannan alueelle ja sieltä tehdään karhusta havaintoja varsinkin alueen itäosista, joissa ihmisvaikutuksen määrä on vähäinen.

Kaavaselostuksessa karhun kohdalla varovaisuusperiaatteeseen nojaten vaikutukset arvioidaan kohtalaiseksi, mikäli tuulivoima-alueen raivaustyöt sekä tuulivoimaloiden ja muun infrastruktuurin rakennustyöt aloitetaan karhun talvipesäkauden ulkopuolella, eli huhtikuun ja lokakuun välisenä aikana, jolloin karhulla on mahdollisuus valikoida rakentamisen aloitettua pesäpaikka kauemmas ihmistoiminnan vaikutuksesta

Selostuksessa todetaan myös, että tutkimustietoa tuulivoiman vaikutuksista eläimiin on valitettavan vähän ja tuulivoimaloiden vaikutukset sekä tuulivoima-alueiden yhteisvaikutukset eri lajeihin ovat havaittavissa vasta tulevaisuudessa.

Selostuksessa kerrotaan myös, että eläimet voivat tottua voimaloiden aiheuttamaan häiriöön. Lisäksi todetaan, että eläimillä on mahdollisuus liikkua alueelta toiselle, vaikka ne välttäisivätkin tuulivoimaloita niiden aiheuttaman häiriön vuoksi. Eläimet voivat myös välttää koko aluetta ja pyrkiä kiertämään sen.

Luke huomauttaa, että totumisesta tuulivoimaan, ei tällä hetkellä ole tieteellistä näyttöä. Luke huomauttaa, että olemassa olevan tieteellisen tiedon perusteella, eläimet voivat esim. käyttää tuulivoima-alueita ja liikkuvat niillä, mutta tuulivoima-alueita käytetään usein vähemmän kuin kontrollialueita tai etäämmällä sijaitsevia alueita.

On hyvä huomioida myös se, että elinympäristön tuhoutuminen tai heikkeneminen siinä mittakaavassa, että yksilöt vaihtavat sijaintia, on populaatiotasolla vaikutukseltaan suoraan verrattavissa kantokyvyn pienenemiseen. Jos elinympäristöjen laatu ja ympäristön kantokyky heikkenee, voi tuulivoimalla olla kauaskantoisempia vaikutuksia kuin mitä selostuksessa on arvioitu, erityisesti mikäli näillä muutoksilla on vaikutuksia lajien lisääntymiseen.

Kuten selostuksessa todetaan, tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme, on toistaiseksi vain vähän tietoa. Vaikutusten mitta eri lajien osalta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli vaikutukset ja mm. useiden alueella olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi. Siksi Luke huomauttaa, että vaikutusten osalta tehdyt johtopäätökset sisältävät riskin virhearvioinneille erityisesti pitkällä aikavälillä. Yhteisvaikutusten osalta on tärkeää huomioida, että tämä vaikutus voi kertautua laajalle alueelle rakentuvien voimala-alueiden myötä.

Luke puoltaa eläimistön kannalta ehdotettuja lievennystoimia kuten saukkohyllyt ja rakentamisen ajankohta.

3 Lausunnon tiivistelmä

Hankkeessa on huomioitu Luken aiemmin lausumaa liittyen karhuun ja tähän kaavaehdotusvaiheeseen on tehty karhuselvitys. Kaavaselostuksessa karhun kohdalla varovaisuusperiaatteeseen nojaten vaikutukset arvioidaan kohtalaiseksi. Selostuksessa kerrotaan myös, että eläimet voivat tottua voimaloiden aiheuttamaan häiriöön. Lisäksi todetaan, että eläimillä on mahdollisuus liikkua alueelta toiselle, vaikka ne välttäisivätkin tuulivoimaloita niiden aiheuttaman häiriön vuoksi. Kuten selostuksessa todetaan, tuulivoiman vaikutuksista eläinlajistoomme, on toistaiseksi vain vähän tietoa. Vaikutusten mitta eri lajien osalta saattaa poiketa näistä selostuksessa tehdyistä arvioista, mikäli vaikutukset ja mm. useiden alueella olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset lajeille laajassa mittakaavassa osoittautuvat merkittävämmäksi. Siksi Luke huomauttaa, että vaikutusten osalta tehdyt johtopäätökset sisältävät riskin virhearvioinneille erityisesti pitkällä aikavälillä. Yhteisvaikutusten osalta on tärkeää huomioida, että tämä vaikutus voi kertautua laajalle alueelle rakentuvien voimala-alueiden myötä.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 02.04.2025 klo 15:03:58.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Luonnonvarakeskus
Latokartanonkaari 9
PL 2, 00791 Helsinki

Puhelin 029 532 6000

Y-tunnus 0244629-2

Tiedoksi: